

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยจิตสาธารณะแนวพุทธของบุคลากรโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ๑) เพื่อศึกษาจิตสาธารณะแนวพุทธของบุคลากรโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ๒) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบจิตสาธารณะแนวพุทธของบุคลากรโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามข้อมูลทั่วไป ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย (Research Design)
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population and Sample)
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Research Instruments)
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล (Collection of Data)
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)
- ๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ รูปแบบการวิจัย (Research Design)

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population and Sample)

ประชากร (Population)

ประชากรได้แก่ บุคลากรโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน ๗๔๔ คน

กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) มาจากการบุคลากรโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

$$n = \frac{744}{1 + 200(0.05)^2}$$

$$n = 260$$

N= ประชากร

e= ค่าความคลาดเคลื่อน

n = กลุ่มตัวอย่าง

เทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling)

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Research Instruments)

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

๓.๓.๑ การสร้างแบบสอบถาม

๑. ศึกษาการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการสร้างจิตสาธารณะของบุคลากรโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี เอกสารและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

๓. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๔. สร้างเครื่องมือการวิจัย

๕. นำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

๖. นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้เครื่องมือ (Tryout) จากประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง

๗. นำเครื่องมือที่ได้จากการไปทดลองแจก (Tryout) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐ ชุด มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

๘. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง จำนวน ๒๗๐ ชุดและเพื่อป้องกันการเก็บข้อมูล得不สมบูรณ์หรือไม่ครบถ้วนผู้วิจัยได้เก็บเพิ่มเติมอีกจำนวน๗คนรวมเป็นกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ทั้งหมด ๒๖๐ คน จัดพิมพ์แบบสอบถามทั้งหมดจำนวน ๒๖๐ ชุด และนำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างจริง กับบุคลากรโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี

๓.๓.๒ ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นตามกรอบของการศึกษาเรื่อง“จิตสาธารณะแนวพุทธของบุคลากรโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี”การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย เชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิจัยโดยการสร้างแบบสอบถามตามกรอบปัจจัยที่กำหนด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ, อายุ, สถานภาพ, ระดับการศึกษา,รายได้,ตำแหน่ง, และประสบการณ์การทำงาน ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน ๗ ข้อ

ตอนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับจิตสาธารณะแนวพุทธของบุคลากรโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า

(Ratingscale) ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้
น้ำหนักของคะแนนดังนี้^๑

๕ หมายถึง เห็นด้วย	มากที่สุด
๔ หมายถึง เห็นด้วย	มาก
๓ หมายถึง เห็นด้วย	ปานกลาง
๒ หมายถึง เห็นด้วย	น้อย
๑ หมายถึง เห็นด้วย	น้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นข้อเสนอแนะทั่วไป เกี่ยวกับหลักธรรมพรหมวิหาร๔ มีลักษณะเป็น
คำถามปลายเปิด ให้ตอบโดยเสรี

๓.๓.๓ การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาความเที่ยงตรง
(Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

๑. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบ
เครื่องมือ ที่สร้างไว้

๒. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอประธาน
และกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมา
ปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน ๕ ท่านได้แก่

๑) พระมหาสม กลยาโณ, ดร. อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒) ผศ.ดร.ประยูร สุยะใจ ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธ
จิตวิทยา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,นายกสมาคมจิตวิทยาแห่งประเทศไทย

๓) ผศ.ดร. เรืองชัย หมื่นชนะ ผู้ทรงคุณวุฒิ ภาควิชาครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย

๔) ผศ.สาระ มุขดี อาจารย์พิเศษประจำภาควิชาจิตวิทยามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย

๕) อาจารย์ วิชชุดา ฐิติโชติรัตน อาจารย์พิเศษประจำภาควิชาจิตวิทยามหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของแต่ละข้อ (Index of Item
Objective Congruence : IOC) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๑.๐๐ ซึ่งอธิบายได้ว่า เครื่องมือมีความ
สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

๓. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไป
ทดลองใช้เครื่องมือ (Tryout) จากกลุ่มตัวอย่างที่มีการปฏิบัติงานในลักษณะคล้ายคลึงกันคือ

^๑ ชูติระ ระบอบ และคณะ, *ระเบียบวิธีวิจัย*, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต,
๒๕๕๒), หน้า ๑๐๘.

โรงพยาบาลท่ามาย จ. จำนวน ๓๐ ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha α -coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)^๒ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ ๐.๙๑๗

๔. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ในการนำไปใช้แจกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล (Collection of Data)

การศึกษาครั้งนี้ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลต่างๆ ดังนี้

- ๑) ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้อำนวยการหลักสูตรสาขาชีวิตและความตาย เพื่อออกหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี
- ๒) นำ หนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ไปยื่นต่อ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ จังหวัดสุพรรณบุรี ได้รับอนุมัติแล้ว ไปขออนุญาตเก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ดูแล เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรม
- ๓) ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูล ระยะเวลาดำเนินการ ๓๐ วัน แจกแบบสอบถามจำนวน ๒๗๐ ชุด สามารถเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้ทั้งหมด และเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มากที่สุดจำนวน ๒๖๑ ชุด มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดย ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และพรรณนาระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยใช้หลักพุทธธรรมสถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๑) เกณฑ์การให้คะแนน

๕ หมายถึง มากที่สุด

๔ หมายถึง มาก

๓ หมายถึง ปานกลาง

๒ หมายถึง น้อย

๑ หมายถึง น้อยที่สุด

^๒สิน พันธ์พิณิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์ , (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , ๒๕๔๗), หน้า

๒) เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลข้อคำถามที่ได้จากการประเมินผลมีดังนี้

ช่วงค่าเฉลี่ย การแปลความหมาย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๔	.๒๑ – ๕.๐๐ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๓	.๔๑ – ๔.๒๐ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๒	.๖๑ – ๓.๔๐ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑	.๘๑ – ๒.๖๐ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑	.๐๐ – ๑.๘๐ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อยที่สุด ^๓

๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๖.๑ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้

๑) สูตรการหาค่าร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ f หมายถึง ความถี่หรือจำนวนข้อมูล
 X หมายถึง ค่าของข้อมูลหรือคะแนน
 N หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 P หมายถึง ค่าร้อยละ

๒) สูตรการหาค่าเฉลี่ย (mean)^๔

$$\mu = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ μ หมายถึง ค่าเฉลี่ย
 $\sum fx$ หมายถึง ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
 n หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 F หมายถึง ความถี่

๓) สูตรการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)^๕

$$\sigma = \sqrt{\frac{n(\sum fx^2) - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

^๓ ชูศรี วงศ์รัตน์, เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : เทพเนรมิตร, ๒๕๔๑), หน้า ๗๕.

^๔ บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, ศาสตราจารย์เกียรติคุณ, ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์, หน้า ๓๕๐.

^๕ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๕๘.

เมื่อ	σ	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum fx^2$	หมายถึง	ผลรวมกำลังสอง
	$(\sum fx)^2$	หมายถึง	ผลรวมของข้อมูล
	n	หมายถึง	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

๓.๖.๒ สถิติอนุมาน (Inferential Statistics)สำหรับทดสอบสมมติฐานเพื่ออธิบายความแตกต่างของระดับจิตสาธารณะของบุคลากร ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

๓.๖.๓ สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

๑) ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตร^๖ ดังนี้

$$[\alpha] = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
	k	หมายถึง	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	หมายถึง	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S_t^2	หมายถึง	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

๒) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) เพื่อหาความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ โดยใช้สูตร^๗ ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์
	$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
			เกณฑ์การให้คะแนนข้อคำถามแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญมีค่าที่เป็นไปได้๓ค่าดังนี้
	+๑		เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ
	๐		เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ
	- ๑		เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สามารถวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ
	ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเลือกข้อคำถาม ที่มีค่า IOC มากกว่า หรือเท่ากับ ๐.๕๐ขึ้นไปผลการหาค่า IOC ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง ๐.๖๗ - ๑.๐๐		

^๖ เรืองเดียวกัน, หน้า๒๖๗.

^๗ พวงรัตน์ ทวีรัตน์, การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์, (กรุงเทพมหานคร : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๓๐), หน้า ๒๙.

